

være saadanne Personer, der kunde have sær-
 lig Interesse for Forandringer, der kunde
 komme dem vel tilpas, men som ikke kom til
 at bære nogen Deel af Byrderne. Det er
 altfaa vistnok naturligt, at det er Hartkornet,
 der fornemmelig maa komme i Betragtning,
 og det er væsentligt opnaaet i det Udkast, der
 nu er foreslaaet; thi Sognesforstanderskaberne,
 der have Valget af samtlige Amtsraadsmed-
 lemmer, bestaae jo fornemmelig af dem, der
 besidde Hartkorn. Det er Hovedqualificationen
 med Hensyn til Sognesforstanderskaberne; uagtet
 der vel er nogle andre Bestanddele deri, saa
 vil dog Hartkornsbesiddelsen være det Over-
 vægende. Det forelagte Lovudkast har ogsaa
 sørget for de omhandlede Interesser derved,
 at en Deel af Amtsraadene, nemlig den min-
 dre Halvdeel eller 3 Medlemmer, hvor der
 idethæle er 7, og 4, hvor der er 9, skal vælges
 iblandt dem, der have idetmindste 12 Edr.
 Hartkorn. Det er ganske rigtigt, hvad man
 har indvendt, at en Valgretscensus er mere
 betryggende end en Valgbarhedscensus, og,
 naar der er Spørgsmaal om en saadan Valg-
 retscensus, vilde jeg hellere gaæ ind derpaa
 end paa en Valgbarhedscensus; men nu er
 der Intet givet i saa Henseende. Hvad Valg-
 retten angaaer, saa ligger Betyggelsen deri,
 at det er de af Sognesforstanderskaberne dele-
 gerede Mænd, som skulle foretage Valgene.
 Ved Eiden deraf har man en Valgbarheds-
 census. Det er Noget, som det i Folkethinget
 nedsatte Udvalg har fundet hensigtsmæssigt,
 og jeg kunde ikke Andet end være villig til at
 optage det, da det tjener til yderligere at be-
 trygge Valgene. Der var saameget mere An-
 ledning til at optage noget Saadant, som
 man iøvrigt har afflattet den Valgbarheds-
 census, som før fandt Sted; thi Anordningen
 af 13de August 1841 krævede jo til Sæde i
 Amtsraadet udenfor Sædegaardseierklassen en
 Eiendomsbesiddelse af 4 Edr. Hartkorn. Denne
 Betingelse falder nu bort med Hensyn
 til den større Halvdeel af Valgene, hvor
 blot de almindelige Betingelser med Hen-
 syn til Alder og uplettet Rytte og
 det, ikke at staae i en privat Persons
 Tjeneste, samt ikke være Fattiglem, udkræves,
 og dette erstattes paa en Maade derved, at et

vist Antal skal have en temmelig betydelig
 Mængde Hartkorn. Jeg skal i Forbigaaende
 bemærke, at man her seer, hvorledes netop en
 Eiendomsbesiddelse af 4 Edr. Hartkorn har i
 Lovgivningen været betragtet som Noget, der
 gav en Formodning om en vis selvstændig
 Formuesstilling. Det er ganske rigtigt, at
 man ved mange Leiligheder betragter allerede
 den, der har 1 Ed. Hartkorn, som Gaard-
 mand; men det er da mere, fordi man maa
 have en vis Regel at gaæ efter; og der var
 mange andre Villighedshensyn, som gjorde, at
 man betragtede Alle, som havde 1 Ed. Hart-
 korn, i visse Henseender som Gaardmænd,
 hvorimod overalt, hvor der var Spørgsmaal
 om det, som egentlig er selve Principet, om
 Grundvolden, hvorpaa Adskillelsen hviler imel-
 lem Gaardmænd og de Eiendomsbesiddere eller
 Bestidere paa Landet, som ikke ere Gaard-
 mænd, men enten Boelsmænd eller Huusmænd,
 var 4 Edr. Hartkorn betragtet som det, der
 gav en saadan Betyggelse, hvilket er Tilfæl-
 det baade i den nys citerede Anordning af
 13de August 1841 og ligeledes i Forordning-
 gen 15de Mai 1834 om Stænderinstitut-
 tions Indretning, saa at det Fortrin, der er
 blevet udtalt at skulle tilstaaes dem, der eie 4
 Edr. Hartkorn, eller den Skilsmisse, man har
 paapeget imellem dem og Andre, ikke er alde-
 les uden Anledning. At det er en vilkaarlig
 Grændse, er en Indvending, som ikke siger det
 Allermindste. Naar man siger, at En, der
 har det mindre Hartkorn, gjerne kan være en
 dygtigere og paalideligere Mand end den, der
 har det større, saa er det en Indvending, der
 er af samme Natur, som, naar man vilde for-
 kaste den Aldersbestemmelse, der er givet saa-
 vel for den borgerlige Myndighed som for den
 criminelle Tilregnelighed, fordi En kan være
 ligesaa fornuftig, naar han er 24 Aar gam-
 mel, som en Anden, der er 25 Aar, og den,
 der har opnaaet det 25de Aar, gjerne kan
 være en meget uforstandig Person. Der er
 mange saadanne Forhold, hvor det er nød-
 vendigt, at Lovgivningen foreskriver Noget,
 som i og for sig er vilkaarligt, men som
 man, efterat det er blevet saaledes fastsat,
 maa holde ligesaa godt fast ved, som om det
 var grundet ved naturlig Ret, det vil sige,